

Skatteministeriet

21. november 2016
J.nr. 16-1633027

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 58 af 25. oktober 2016 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Det fremgår af Danmarks Statistiks udgivelse ”Om usikkerhed i EU-SILC’s målinger af indkomstfordelingen” (2013), at Lovmodellen ikke medtager personer med de mest ekstremt høje indkomster samt ikke medtager negative indkomster, når man skal foretage vurderinger af indkomstforskelle og ulighed – herunder opgøre Gini-koefficienten. Ministeren bedes på baggrund af dette oplyse følgende:

- 1) Hvad er baggrunden for, at man i Lovmodellen har foretaget dette metodiske valg?
- 2) Hvordan defineres de ”ekstremt høje indkomster”, der sorteres fra?
- 3) Er denne afgrænsning af negative indkomster og ”ekstremt høje indkomster” gennemgående i alle de beregninger, man har foretaget på baggrund af Lovmodellen i den seneste udgivelse om ulighed i ”Fordeling og incitament 2016”?
- 4) Ministeren bedes fremsende en komparativ analyse, hvor der foretages en sammenligning mellem Lovmodellen eksklusive negativ indkomst og ”ekstremt høje indkomster”, såvel som inklusive negativ indkomst og ”ekstremt høje indkomster” på Gini-koefficienten for perioden 1994-2014.
- 5) Ministeren bedes oplyse, hvor stor en stikprøveusikkerhed, der er på Lovmodellen.

Svar

Lovmodellen frasorterer ikke personer med ekstremt høje indkomster eller negative indkomster

Det er ikke korrekt, at Lovmodellen ikke medtager ”personer med de mest ekstremt høje indkomster samt ikke medtager negative indkomster” ved vurderinger af indkomstforskelle, jf. spørgsmålet.

Der er dog i Lovmodellen tidligere sket en frasortering af personer med henholdsvis meget høje og meget lave (i betydningen betydeligt negative) indkomster, jf. boks 3.1 i publikationen *Familiernes økonomi – fordeling, fattigdom og incitament 2015, Økonomi- og Indenrigsministeriet maj 2015*. Fra og med den nævnte publikation – herunder i den netop offentliggjorte publikation *Fordeling og incitament 2016, Skatteministeriet oktober 2016* – er der imidlertid ikke sket en sådan frasortering.

Det har aldrig været tilfældet, at der ved opgørelse af de officielle, danske skøn for indkomstforskelle mv. baseret på Lovmodellen, som er offentliggjort af skiftende ministerier gennem de sidste årtier, generelt ikke er medtaget negative indkomster.

Den i spørgsmålet citerede oplysning i Danmarks Statistiks publikation *Om usikkerhed i EU-SILC’s målinger af indkomstfordelingen* (2013) henviser således til, at der i de årlige opgørelser, som foretages for OECD på basis af opgørelser på Lovmodellen, ikke medtages visse specifikke indkomstkomponeanter, som reducerer den disponible indkomst, herunder fx renteudgifter og indbetalinger til privattegnede pensionsordninger. Dette er i overensstemmelse med den af OECD anvendte indkomstdefinition. I den definition af disponibel indkomst, som ministerierne anvender ved opgørelse af de officielle skøn for indkomstforskelle mv. baseret på Lovmodellen, indgår imidlertid (og har altid indgået) negative indkomstkomponeanter.

Den tidligere anvendte afgrænsning

Baggrunden for, at der i Lovmodellen tidligere skete en frasortering af personer med henholdsvis meget høje og meget lave disponible indkomster, var, at analyserne er baseret på stikprøver og derfor er påvirket af stikprøveusikkerhed. Fx er den opgjorte udvikling i Gini-koefficienten i nogen påvirket af, hvor mange personer med henholdsvis meget høje og meget lave indkomster, der – tilfældigvis – indgår i stikprøverne i de enkelte år.

Dette forhold har imidlertid fået væsentligt mindre betydning, i takt med at Lovmodellen ved fordelingsberegninger mv. er overgået til at benytte stikprøver på 1/3 af befolkningen, hvor tidligere opgørelser byggede på stikprøver på 1/30 af befolkningen.

Personer med ”meget høje” indkomster var defineret som personer med en ækvivaleret disponibel indkomst på over 20 mio. kr., mens personer med ”meget lave” indkomster var defineret som personer med en negativ ækvivaleret disponibel indkomst på under (minus) 5 mio. kr.

Det bemærkes, at sådanne meget høje eller meget lave opgjorte indkomster i et enkelt år i mange situationer kan være misvisende for en persons reelle indkomstforhold set over en lidt længere periode. Fx kan en ”meget høj” indkomst i et enkelt år afspejle, at personen har fået udbetalt en indkomst, der reelt er optjent over en længere årrække. Det gælder fx realiserede kursgevinster ved salg af aktier. Sådanne indkomster burde reelt indregnes periodiseret (hvorved den indkomst, der medregnes i år, kursgevinsten realiseres, ville blive væsentligt lavere). En sådan teknisk beregningsmetode kan dog ikke altid laves i praksis.

Tilsvarende kan ”meget lave” indkomster blandt andet forekomme for selvstændige, der foretager store skattemæssige afskrivninger e.l., eller personer, der realiserer et stort kursstab ved salg af værdipapirer, de har ejet i en længere periode. Der kan også være tale om ”simple” indberetningsfejl, der ikke er blevet korrigeret.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at opgørelserne er baseret på oplysningerne om indkomstforhold mv., som ligningsmyndighederne havde på et konkret opgørelsestidspunkt i starten af november måned. Disse oplysninger kan efterfølgende være blevet ændret – men i hvilket omfang, det er sket, fremgår ikke af Lovmodellens data.

Overgangen til at medtage personer med henholdsvis meget høje og meget lave indkomster i opgørelsen har isoleret set ført til en forøgelse af niveauet for de skønnede indkomstforskelle i befolkningen målt ved Gini-koefficienten med 0,2-0,4 pct.-point i de enkelte år i perioden 1993-2013, jf. *boks 3.1.* i publikationen *Familiernes økonomi – fordeling, fattigdom og incitament* 2015, Økonomi- og Indenrigsministeriet maj 2015.

Stikprøveusikkerhed ved lovmodelberegninger mv.

Overordnet set er stikprøveusikkerheden i Lovmodellen meget lille. Beregninger på stikprøven vil for alle praktiske formål give samme resultater som opgørelser baseret på tilsvarende registeroplysninger for hele befolkningen – bortset fra analyser af meget små

delgrupper af befolkningen, fx grupper på mindre end 1.000 personer. Der er i øvrigt mulighed for at lave analyser på basis af oplysninger for hele befolkningen i sådanne tilfælde.

Den usikkerhed, der er knyttet til beregninger med lovmodellen, afspejler i højere grad usikkerhed ved fremskrivning af registeroplysninger fra dataåret til et senere år, samt at de grundlæggende registeroplysninger i nogle tilfælde kan være ufuldstændige. Der kan ikke angives præcise mål for usikkerheden på lovmodelberegninger. Usikkerheden vil variere for de forskellige typer af opgørelser.